

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	19
GİRİŞ	23

BİRİNCİ BÖLÜM

ANONİM ŞİRKET PAY SAHİBİNİN OY HAKKI

I. OY HAKKI KAVRAMI, HUKUKİ NİTELİĞİ VE ÖZELLİKLERİ	27
A. Oy Hakkı Kavramı	29
1. Genel Olarak	29
2. Oy Hakkının Tanımı	32
B. Oy Hakkının Hukuki Niteliği	34
C. Kullanılan Oyun İptali	38
1. Genel Olarak	38
2. Oyun İptalinin Genel Kurul Kararına Etkisi	39
D. Oy Hakkının Özellikleri	44
1. Pay Sahibi Açısından Bir “Hak” Teşkil Etmesi	44
2. İdari Hak Olması	47
3. Genel Kurulda Kullanılabilir Olması	48
a. Genel Olarak	48
b. Elektronik Genel Kurulda Oy Kullanma	51
4. Esas Sermayeye Katılma Oranına Göre Kullanılabilmesi	53
5. Paya Bağlı Olması	56
6. Müktesep Hak - Vazgeçilemez Hak Niteliği	62
a. Oy Hakkının Müktesep Hak Niteliği, Nispi-Mutlak Müktesep Hak Ayrımı ve Değerlendirmesi	62
(1) Müktesep Hak Niteliği ve Değerlendirmesi	62
(2) Nispi-Mutlak Müktesep Hak Ayrımı ve Değerlendirilmesi	66

b. Vazgeçilmez Hak Niteliği ve Değerlendirmesi	68
7. Paydan Ayrı Olarak Devrinin Mümkün Olmaması	72
8. Sınırlandırılmasının Mümkün Olması.....	73
II. OY HAKKININ DOĞMASI VE KAZANILMASI	75
A. Oy Hakkının Doğması	75
1. Türk Hukukunda	75
2. Karşılaştırmalı Hukukta.....	77
B. Oy Hakkının Aslen Kazanılması	79
1. Kuruluşta	79
2. Sermaye Artırımında.....	83
C. Oy Hakkının Devren Kazanılması.....	88
1. Genel Olarak	88
2. Çıplak Paylarda ve Nama Yazılı Pay Senetlerinde	89
3. Bağlı Nama Yazılı Paylarda	92
a. Genel Olarak	92
b. Kanuni Bağlam Halinde	93
c. Sözleşmesel Bağlam Halinde.....	94
(1) Borsaya Kote Edilmemiş Nama Yazılı Paylarda	94
(2) Borsaya Kote Edilmiş Nama Yazılı Paylarda	97
(a) Genel Olarak	97
(b) Borsaya Kote Edilmiş ve Borsada İşlem Gören Nama Yazılı Paylar	98
aa. Borsada İktisap Halinde	98
bb. Borsa Dışı İktisap Halinde	102
(c) Borsaya Kote Edilmiş ve Borsada İşlem Görmeyen Nama Yazılı Paylar	104
4. Hamiline Yazılı Pay Senetlerinde	106

İKİNCİ BÖLÜM

ANONİM ŞİRKET PAY SAHİBİNİN OYDAN YOKSUNLUĞU

I. OYDAN YOKSUNLUK KAVRAMI VE OYDAN YOKSUNLUĞA İLİŞKİN DÜZENLEMELER.....	109
A. Kavram	109
B. Oydan Yoksunluğun Türk Hukukunda Düzenlenişi	111
1. Hükmün Tarihi Gelişim Süreci.....	112

2. Hükümün Amacı (<i>Ratio Legis</i>).....	114
3. Oydan Yoksunlukta Dar Yorum İlkesi.....	117
C. Karşılaştırmalı Hukukta Oydan Yoksunluğa İlişkin Düzenlemeler	117
1. İsviçre Hukuku.....	117
2. Alman Hukuku.....	118
II. OYDAN YOKSUNLUK HÂLLERİ VE OY HAKKININ KULLANILAMADIĞI DİĞER DURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI	119
A. Türk Hukukunda Oydan Yoksunluk Hâlleri	119
1. Menfaat Çatışması Halinde Oydan Yoksunluk	119
a. Genel Olarak.....	119
b. Hükümün Kapsamı	119
(1) Kişi Yönünden	119
(a) Pay Sahibinin Kendisi ve Belirli Yakınları	120
(b) Pay Sahibi ile Belirli Yakınlarının Ortağı Oldukları Şahıs Şirketleri ve Hâkimiyetleri Altındaki Sermaye Şirketleri	122
(2) Konu Yönünden	123
(a) “Kişisel Nitelikte Bir İş veya İşlem” İfadesi ve Kapsamı	124
aa. Konuyla İlgili Görüşler	124
bb. Değerlendirme	127
(b) Herhangi Bir Yargı Kurumu ya da Hakemdeki Dava ..	130
c. Menfaat Çatışması Hâlinde Oydan Yoksunluk İle İlgili Çeşitli Sorunlar	131
(1) Yönetim Kurulu Üyelerinin Seçilmesi ve Görevden Alınmasında Oydan Yoksunluk.....	131
(a) Sorunun Takdimi	131
(b) Pay Sahibinin Kendisi veya Kendisiyle TTK m. 436/1 Kapsamında İlişkili Olan Diğer Pay Sahipleri Hakkındaki Oylamada Oydan Yoksunluk	132
(c) Pay Sahibi ile TTK m. 436/1 Kapsamında İlişkili Olan ve Pay Sahibi Sıfatını Haiz Olmayan Kişiler Hakkındaki Oylamada Oydan Yoksunluk	134
(2) Yönetim Kurulu Üyelerinin Mali Haklarına İlişkin Oylamada Oydan Yoksunluk	135
(a) Sorunun Takdimi	135
(b) Konuyla İlgili Görüşler	135

(c)	Değerlendirme	136
aa.	Pay Sahibinin Kendisi veya Kendisiyle TTK m. 436/1 Kapsamında İlişkili Olan Diğer Pay Sahibi Yönetim Kurulu Üyeleri Hakkındaki Oylamada Oydan Yoksunluk	137
bb.	Pay Sahibi ile TTK m. 436/1 Kapsamında İlişkili Olan ve Pay Sahibi Sifatını Haiz Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Hakkındaki Oylamada Oydan Yoksunluk	138
(3)	Yönetim Kurulu Üyesinin Şirketle İşlem Yapma Ve Rekabet Yasağının Kaldırılması	138
(a)	Sorunun Takdimi	138
(b)	Değerlendirme	139
aa.	Yönetim Kurulu Üyelerinin Kendileri Hakkındaki Oylamada Oydan Yoksunluk	139
bb.	Pay Sahibi ile TTK m. 436/1 Kapsamında İlişkili Olan Yönetim Kurulu Üyeleri Hakkındaki Oylamada Oydan Yoksunluk	140
cc.	Yönetim Kurulu Üyelerinin Birbirleri Hakkındaki Oylamada Oydan Yoksunluk	141
2.	İbra Oylamasında Oydan Yoksunluk	142
a.	Genel Olarak	142
b.	Hükmün Kapsamı	143
(1)	Kişi Yönünden	143
(a)	Yönetim Kurulu Üyeleri	143
(b)	Yönetimde Görevli İmza Yetkisini Haiz Kişiler	146
(2)	Konu Yönünden	148
(a)	İbra Kararında Oydan Yoksunluk	149
(b)	Sorumluluk Davası Açılmasına İlişkin Oylamada Oydan Yoksunluk	150
c.	İbra Oylamasında Oydan Yoksunluk İle İlgili Çeşitli Sorunlar	152
(1)	TTK m. 436/2 Uyarınca İbra Oylamasında Oydan Yoksun Olan Kişilerin Mirasçılarının İbra Oylamasında Oydan Yoksunluğu Sorunu	152
(a)	Sorunun Takdimi	152
(b)	Karşılaştırmalı Hukukta Durum	152
aa.	Alman Hukukunda	152

bb. İsviçre Hukukunda.....	153
cc. Türk Hukukunda Durum.....	155
(c) Değerlendirme	155
aa. Oy Hakkının Kaynaklandığı Paylara Göre Yapılması Gereken Ayrım.....	155
bb. Miras Bırakandan Kalan Paylardan Doğan Oy Hakkının Kullanılmasında Oydan Yoksunluk	156
cc. Mirasçıların Kendi Paylarından Doğan Oy Haklarının Kullanılmasında Oydan Yoksunluk ..	157
(2) Yönetim Kurulundaki Temsilcisinin İbrasında Tüzel Kişilerin Oy Kullanıp Kullanamayacağı Sorunu	158
(3) Yönetim Kurulu Üyelerinin Eşleri İle Alt ve Üstsoylarının İbrada Oy Kullanıp Kullanmayacağı Sorunu	160
(a) Sorunun Takdimi	160
(b) Konuyla İlgili Görüşler	161
(c) Değerlendirme	164
(4) Bilançonun Onaylanmasına İlişkin Kararda Oydan Yoksunluk (Örtülü İbra).....	167
B. Karşılaştırmalı Hukukta Oydan Yoksunluk Hâlleri	169
1. İsviçre Hukukunda Oydan Yoksunluk Hâlleri.....	169
a. Genel Olarak.....	169
b. Hükmün Kapsamı	171
(1) Kişi Yönünden	171
(2) Konu Yönünden	172
2. Alman Hukukunda Oydan Yoksunluk Halleri	174
a. Genel Olarak.....	174
b. Hükmün Kapsamı	176
(1) Kişi Yönünden	176
(a) Pay Sahibi	176
(b) Temsilci.....	177
(c) Kefil	179
(2) Konu Yönünden	180
(a) İbra Oylamasında Oydan Yoksunluk.....	180
aa. AktG § 136/1 Bağlamında İbra Oylamasında Oydan Yoksunluk	180

bb. İbra Kararı ile İlgili Olarak Özel Denetçi Atanmasına İlişkin Kararda AktG § 142/1 Bağlamında Oydan Yoksunluk	183
(b) Pay Sahibinin Bir Yükümlülüğten Kurtarılmasına İlişkin Oylamada Oydan Yoksunluk	185
(c) Şirketin Pay Sahibine Karşı Bir Talepte Bulunmasına İlişkin Oylamada Oydan Yoksunluk.....	186
C. Oy Hakkının Kullanılmadığı Diğer Durumlar ve Oydan Yoksunlukla Karşılaştırılması	188
1. Oy Hakkının Donması ve Oydan Yoksunluktan Farkı	188
a. Oy Hakkının Dondugu Bazı Durumlar.....	189
b. Oy Hakkının Donması ile Oydan Yoksunluk Arasındaki Farklar	200
(1) Kanunda Düzenlenme Şekilleri Yönünden.....	200
(2) Oy Hakkının Kullanılmayacağı Kararlar Yönünden.....	200
(3) Diğer Pay Sahipliği Haklarına Etkisi Yönünden.....	201
(4) Toplantı Yetersayısının Hesaplanması Yönünden.....	201
2. Oydan Yoksun Pay Kavramı ve Oydan Yoksunluktan Farkı.....	202
a. Oydan Yoksun Pay ve Türk Hukukundaki Yeri.....	202
b. Oydan Yoksun Pay ile Oydan Yoksunluk Arasındaki Farklar.....	203

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OYDAN YOKSUNLUĞA İLİŞKİN ÇEŞİTLİ SORUNLAR

I. GENEL OLARAK	205
II. OYDAN YOKSUNLUK KURALININ DOLANILMASI	205
A. Sorunun Takdimi	205
B. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	207
1. Alman Hukukunda	207
2. İsviçre Hukukunda	209
C. Türk Hukukunda Durum ve Değerlendirme	210
1. Düzenleme ve Kapsamı.....	210
2. Oydan Yoksunluk Hükmünü Dolanma Niyeti ve Bu Niyetin İspatı.....	213
III. BİRLİKTE MÜLKİYET HALİNDE OYDAN YOKSUNLUK.....	215
A. Sorunun Takdimi	215
B. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	216
1. Alman Hukukunda	216

2. İsviçre Hukukunda.....	218
C. Türk Hukukunda Durum	219
D. Değerlendirme	221
IV. PAY ÜZERİNDE İNTİFA HAKKI BULUNMASI HALİNDE OYDAN YOKSUNLUK	222
V. TÜZEL KİŞİLERİN VE BU TÜZEL KİŞİLERLE İLİŞKİ İÇERİSİNDE OLAN GERÇEK KİŞİLERİN OYDAN YOKSUNLUĞUNUN BİRBİRLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	223
A. Oydan Yoksunluk Sebeplerinin Üçüncü Taraf Şirketin Şahsında Gerçekleşmesinin Üçüncü Taraf Şirketin Ortağı Üzerindeki Etkisi	225
1. Sorunun Takdimi	225
2. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	225
3. Türk Hukukunda Durum ve Değerlendirme	229
a. Menfaat Çatışması Halinde Oydan Yoksunluğun Üçüncü Taraf Şirketin Ortağı Üzerindeki Etkisi	229
b. İbra Oylamasında Oydan Yoksunluğun Üçüncü Taraf Şirketin Ortağı Üzerindeki Etkisi	231
B. Oydan Yoksunluk Sebeplerinin Üçüncü Taraf Şirketin Şahsında Gerçekleşmesinin Üçüncü Taraf Şirketin Yöneticisi Üzerindeki Etkisi	232
1. Sorunun Takdimi	232
2. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	233
3. Türk Hukukunda Durum ve Değerlendirme	234
a. Menfaat Çatışması Halinde Oydan Yoksunluğun Üçüncü Taraf Şirketin Yöneticisi Üzerindeki Etkisi	234
b. İbra Oylamasında Oydan Yoksunluğun Üçüncü Taraf Şirketin Yöneticisi Üzerindeki Etkisi	236
C. Oydan Yoksunluk Sebeplerinin Üçüncü Taraf Şirketin Ortağının Şahsında Gerçekleşmesinin Üçüncü Taraf Şirket Üzerindeki Etkisi	237
1. Sorunun Takdimi	237
2. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	237
a. Alman Hukukunda	237
b. İsviçre Hukukunda	239
3. Türk Hukukunda Durum ve Değerlendirme	240
a. Menfaat Çatışması Halinde Oydan Yoksunluğun Üçüncü Taraf Şirket Üzerindeki Etkisi	240
b. İbra Oylamasında Oydan Yoksunluğun Üçüncü Taraf Şirket Üzerindeki Etkisi	244

D. Oydan Yoksunluk Sebeplerinin Üçüncü Taraf Şirketin Yöneticisinin Şahsında Gerçekleşmesinin Üçüncü Taraf Şirket Üzerindeki Etkisi.....	247
1. Sorunun Takdimi.....	247
2. Karşılaştırmalı Hukukta Durum.....	247
a. Alman Hukukunda.....	247
b. İsviçre Hukukunda.....	249
3. Türk Hukukunda Durum ve Değerlendirme.....	250
a. Menfaat Çatışması Halinde Oydan Yoksunluğun Üçüncü Taraf Şirket Üzerindeki Etkisi.....	250
b. İbra Oylamasında Oydan Yoksunluğun Üçüncü Taraf Şirket Üzerindeki Etkisi.....	252
VI. OYDAN YOKSUN OLAN PAY SAHİBİNİN TEMSİLCİ ARACILIĞIYLA OY KULLANIP KULLANAMAYACAĞI SORUNU	253
VII. OYDAN YOKSUN OLAN KİŞİNİN BİR BAŞKA PAY SAHİBİNİN TEMSİLCİSİ SIFATIYLA OY KULLANIP KULLANAMAYACAĞI SORUNU	254
A. Sorunun Takdimi	254
B. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	255
C. Türk Hukukunda Durum.....	256
D. Değerlendirme	259
VIII.BÜTÜN PAY SAHİPLERİNİN OYDAN YOKSUN OLMASI HALİNDE KARAR ALINMASI SORUNU.....	265
A. Sorunun Takdimi	265
B. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	265
1. Alman Hukukunda	265
2. İsviçre Hukukunda	266
C. Türk Hukukunda Durum.....	267
D. Değerlendirme	268
IX. OY SÖZLEŞMELERİNDE OYDAN YOKSUNLUK SORUNU	270
A. Sorunun Takdimi	270
B. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	271
1. Alman Hukukunda	271
2. İsviçre Hukukunda	271
C. Türk Hukukunda Durum.....	272
D. Değerlendirme	273
X. ÖZEL DENETÇİ ATANMASINA İLİŞKİN OYLAMADA OYDAN YOKSUNLUK.....	277

XI. GENEL KURUL TOPLANTISINDA OYDAN YOKSUNLUĞUN TESPİTİ VE UYGULANMASI SORUNU	279
A. Sorunun Takdimi	279
B. Karşılaştırmalı Hukukta Durum	279
1. Alman Hukukunda	279
2. İsviçre Hukukunda.....	280
C. Değerlendirme	280
XII. OYDAN YOKSUNLUĞUN YETERSAYILAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	282
A. Toplantı Yetersayısı Üzerindeki Etkisi.....	282
B. Karar Yetersayısı Üzerindeki Etkisi	283
XIII. OYDAN YOKSUNLUK HÜKMÜNE AYKIRILIĞIN SONUÇLARI	284
A. Genel Kurul Toplantısına Yetkisiz Katılıma İtiraz	285
B. Genel Kurul Kararının Hükümsüzlüğü	288
1. Sorunun Takdimi.....	288
2. Konuyla İlgili Görüşler	288
3. Değerlendirme	290
SONUÇ	295
KANUN DEĞİŞİKLİĞİ ÖNERİSİ	309
KAYNAKÇA	313